Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

19 septembrie 2019*

„Trimitere preliminară – Securitatea socială a lucrătorilor migranți – Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 – Articolul 13 – Legislație aplicabilă – Rezident al unui stat membru care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului (CEE) nr. 1408/71 – Prestație aferentă sistemului de asigurare pentru limită de vârstă și alocațiilor familiale – Stat membru de reședință și stat membru de angajare – Refuz”

În cauzele conexate C-95/18 și C-96/18,

având ca obiect două cereri de decizie preliminară formulate în temeiul articolului 267 TFUE de Hoge Raad der Nederlanden (Curtea Supremă a Țărilor de Jos), prin deciziile din 2 februarie 2018, primite de Curte la 9 februarie 2018, în procedurile

Sociale Verzekeringsbank

împotriva

F. van den Berg (C-95/18),

H. D. Giesen (C-95/18),

C. E. Franzen (C-96/18),

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul M. Vilaras, președinte de cameră, doamna K. Jürimäe (raportoare), și domnii D. Šváby, S. Rodin și N. Piçarra, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,

grefier: doamna M. Ferreira, administratoare principală,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 23 ianuarie 2019,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Sociale Verzekeringsbank, de H. van der Most și de N. Abdoelbasier;

– pentru domnul van den Berg, de E. C. Spiering;

– pentru guvernul neerlandez, de M. K. Bulterman, de H. S. Gijzen și de L. Noort, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: neerlandeza.

– pentru guvernul ceh, de M. Smolek, de J. Pavliš și de J. Vláčil, în calitate de agenți;

– pentru guvernul suedez, de A. Falk, de C. Meyer-Seitz, de H. Shev, de L. Zettergren și de A. Alriksson, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de M. van Beek și de D. Martin, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatei generale în ședința din 26 martie 2019,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererile de decizie preliminară privesc interpretarea articolelor 45 și 48 TFUE, precum și a articolelor 13 și 17 din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996 (JO 1997, L 28, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 4, p. 35), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1992/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 (JO 2006, L 392, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 8, p. 288) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 1408/71”).

2 Aceste cereri au fost formulate în cadrul unor litigii între Sociale Verzekeringsbank (Casa de Asigurări Sociale, Țările de Jos) (denumită în continuare „SVB”), pe de o parte, și domnii F. van den Berg și H. D. Giesen, precum și doamna C. E. Franzen, pe de altă parte, în legătură cu deciziile prin care SVB a redus pensia pentru limită de vârstă și, respectiv, alocația pentru partener acordate domnilor van den Berg și Giesen și a refuzat să acorde doamnei Franzen alocații familiale.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Potrivit primului, celor de al patrulea-al șaselea și celor de al optulea-al unsprezecelea considerent ale Regulamentului nr. 1408/71:

„întrucât dispozițiile de coordonare a legislațiilor naționale de securitate socială se înscriu în cadrul liberei circulații a lucrătorilor care sunt cetățeni ai statelor membre și trebuie să contribuie la îmbunătățirea nivelului lor de viață și a condițiilor de angajare a acestora;

[…]

întrucât este necesar să se respecte caracteristicile speciale ale legislațiilor naționale de securitate socială și să se elaboreze doar un sistem de coordonare;

întrucât este necesar, în cadrul acestei coordonări, să se garanteze, în interiorul [Uniunii], egalitatea de tratament, în conformitate cu diferitele legislații naționale, pentru lucrătorii care locuiesc în statele membre, persoanele aflate în întreținerea lor, precum și urmașii acestora;

întrucât dispozițiile de coordonare trebuie să le garanteze lucrătorilor care se deplasează în cadrul [Uniunii], precum și persoanelor aflate în întreținerea lor și urmașilor acestora, menținerea drepturilor și avantajelor dobândite sau în curs de a fi dobândite;

[…]

întrucât este necesar ca lucrătorii salariați și cei care desfășoară activități independente care se deplasează în interiorul [Uniunii] să fie cuprinși în regimul de securitate socială al unui singur stat membru, pentru a se evita suprapunerea legislațiilor naționale aplicabile și complicațiile care ar putea rezulta din această situație;

întrucât este necesar să se limiteze pe cât posibil numărul și importanța cazurilor în care, prin derogare de la regula generală, un lucrător se supune simultan la două legislații;

întrucât, pentru a garanta în fapt egalitatea de tratament a tuturor lucrătorilor ocupați pe teritoriul unui stat membru, este bine să se stabilească că legislația aplicabilă este, ca regulă generală, legislația statului membru pe teritoriul căruia persoana în cauză își desfășoară activitatea salariată sau independentă;

întrucât, în anumite situații care justifică alte criterii de aplicabilitate, este posibil să se deroge de la această regulă generală”.

4 Articolul 1 din acest regulament prevede:

„În sensul prezentului regulament:

(a) *lucrător salariat și lucrător care desfășoară o activitate independentă* înseamnă:
   (i) [orice persoană] care este asigurată în temeiul unei asigurări obligatorii sau facultative continue împotriva unuia sau mai multor evenimente neprevăzute corespunzătoare ramurilor unui regim de asigurări sociale care se aplică lucrătorilor salariați sau lucrătorilor care desfășoară activități independente ori printr-un regim special pentru funcționari;
   (ii) orice persoană care este asigurată, cu titlu obligatoriu, pentru unul sau mai multe riscuri acoperite de ramurile de securitate socială care fac obiectul prezentului regulament, în cadrul unui regim de securitate socială care se aplică tuturor rezidenților sau întregii populații active:

   – în cazul în care modurile de administrare sau de finanțare a regimului respectiv permit identificarea persoanei ca lucrător salariat ori lucrător care desfășoară o activitate independentă

   sau

   – în absența unor astfel de criterii, în cazul în care persoana este asigurată în baza unei asigurări obligatorii sau facultative continue pentru un alt risc specificat în anexa I, în cadrul unui regim pentru lucrători salariați și lucrători care desfășoară activități independente sau al unui regim prevăzut la punctul (iii) sau, în absența unui astfel de regim în statul membru respectiv, dacă se încadrează în definiția din anexa I;

[…]”

5 Articolul 2 alineatul (1) din regulamentul menționat, intitulat „Persoanele aflate sub incidența regulamentului”, prevede:

„Prezentul regulament se aplică lucrătorilor salariați sau lucrătorilor care desfășoară activități independente și studenților care se află ori s-au aflat sub incidența legislației din unul sau mai multe state membre și care sunt resortisanți ai unuia dintre statele membre sau sunt persoane apatride ori refugiați cu reședința pe teritoriul unuia dintre statele membre, precum și membrilor familiilor acestora și supraviețuitorilor lor.”

6 Potrivit articolului 4 alineatul (1) din același regulament:

„Prezentul regulament se aplică tuturor legislațiilor referitoare la următoarele domenii de securitate socială:

(a) prestații de boală și de maternitate;

(b) prestații de invaliditate, inclusiv cele destinate menținerii sau ameliorării capacității de a realiza un venit;

(c) prestații pentru limită de vârstă;

(d) prestații de urmaș;

(e) prestații în caz de accident de muncă sau boală profesională;

(f) ajutoare de deces;

(g) prestații de șomaj;

(h) prestații familiale.”

7 Titlul II din Regulamentul nr. 1408/71, intitulat „Stabilirea legislației aplicabile”, conține un articol 13, care prevede:

„(1) Sub rezerva articolelor 14c și 14f, persoanele cărora li se aplică prezentul regulament se află sub incidența legislației unui singur stat membru. Această legislație se stabilește în conformitate cu dispozițiile prezentului titlu.”

(2) Sub rezerva articolelor 14-17:

(a) persoana care desfășoară o activitate salariată pe teritoriul unui stat membru se supune legislației statului respectiv chiar dacă își are domiciliul pe teritoriul altui stat membru sau dacă întreprinderea sau angajatorul la care persoana este încadrată își are sediul social sau adresa pe teritoriul altui stat membru;

[…]

(f) persoana căreia nu îi mai este aplicabilă legislația unui stat membru, fără ca legislația altui stat membru să îi fie aplicabilă în conformitate cu una dintre regulile stabilite în paragrafele anterioare sau în conformitate cu una dintre excepțiile sau dispozițiile speciale stabilite la articolele 14-17, face obiectul legislației statului membru pe teritoriul căruia are reședința în conformitate exclusiv cu dispozițiile legislației respective.”

8 Potrivit articolului 17 din acest regulament:

„Două sau mai multe state membre, autoritățile competente ale acestor state sau organismele desemnate de aceste autorități pot prevedea, de comun acord, excepții de la dispozițiile articolelor 13-16 în interesul unor categorii de persoane sau al unor persoane.”

Dreptul neerlandez

AOW

9 În temeiul articolului 2 din Algemene Ouderdomswet (Legea privind sistemul general al asigurării pentru limită de vârstă) din 31 mai 1956 (Stb. 1956, nr. 281, denumită în continuare „AOW”), în sensul acestei legi, prin „rezident” se înțelege orice persoană care are reședința în Țările de Jos.

10 Articolul 3 alineatul 1 din AOW prevede că reședința unei persoane se stabilește în funcție de împrejurările fiecărui caz în parte.

11 Articolul 6 alineatul 1 litera a) din AOW prevede că persoanele rezidente și care nu au împlinit vârsta de pensionare sunt asigurate potrivit dispozițiilor acestei legi. La alineatul 3 al articolului 6 se precizează că, prin derogare de la alineatele 1 și 2 ale aceluiași articol, sfera persoanelor asigurate poate fi extinsă sau limitată în temeiul unui act administrativ general.

12 Legea din 29 aprilie 1998 (Stb. 1998, nr. 267) a adăugat la AOW articolul 6a, aplicabil retroactiv începând cu 1 ianuarie 1989, potrivit căruia:

„Prin derogare, după caz, de la articolul 6 din AOW și de la dispozițiile care se întemeiază pe acest articol,

a) se consideră ca fiind asigurată persoana a cărei asigurare rezultă, în temeiul prezentei legi, din aplicarea dispozițiilor unui tratat sau ale unei decizii adoptate de o organizație internațională;

b) nu se consideră ca fiind asigurată persoana care, în temeiul unui tratat sau al unei decizii adoptate de o organizație internațională, este supusă dispozițiilor de drept ale unui alt stat.”

13 Articolul 13 alineatul 1 litera a) din AOW prevede că valoarea pensiei se reduce cu 2 % pentru fiecare an calendaristic în care titularul pensiei nu a fost asigurat după împlinirea vârstei de 15 ani, dar înainte de a împlini vârsta de 65 de ani.

14 Alineatul 2 litera a) al articolului 13 menționat prevede că cuantumul brut al prestației se reduce cu 2 % pentru fiecare an calendaristic în care soțul titularului pensiei nu a fost asigurat între data la care titularul a împlinit vârsta de 15 ani, dar înainte ca acesta să fi împlinit vârsta de 65 de ani.

15 În temeiul articolului 45 alineatul 1 prima teză din AOW, astfel cum această dispoziție era redactată la 1 aprilie 1985, în cazurile în care sunt îndeplinite condițiile legale și în conformitate cu tariful care se stabilește prin act administrativ general, asigurații și foștii asigurați au posibilitatea de a plăti contribuțiile pentru perioadele cuprinse între împlinirea vârstei de 15 ani și împlinirea vârstei de 65 de ani, în care nu au fost sau nu sunt asigurați.

16 În temeiul aceleiași dispoziții, astfel cum era enunțată la 1 ianuarie 1990, în cazurile în care sunt îndeplinite condițiile legale și în conformitate cu tariful care se stabilește prin act administrativ general sau în temeiul unui astfel de act, asigurații și foștii asigurați aveau posibilitatea de a încheia o asigurare voluntară pentru perioadele cuprinse între împlinirea vârstei de 15 ani și împlinirea vârstei de 65 de ani, în care nu au fost sau nu sunt asigurați.

AKW

17 Articolul 2 și articolul 3 alineatul 1 din Algemene Kinderbijslagwet (Legea generală privind alocațiile familiale) din 26 aprilie 1962 (Stb. 1962, n° 160, denumită în continuare „AKW”) corespund, în ceea ce privește conținutul lor, articolului 2 și articolului 3 alineatul 1 din AOW.

18 În temeiul articolului 6 alineatul 1 litera a) din AKW, conform prevederilor acestei legi, este asigurată persoana care are calitatea de rezident.

19 Articolul 6a litera b) din AKW, în versiunea aplicabilă litigiului principal, prevede că, eventual prin derogare de la articolul 6 din AKW și de la dispozițiile pe care se întemeiază acest articol, nu este considerată asigurată persoana care, conform unui tratat sau unei decizii adoptate de o organizație internațională, este supusă dispozițiilor de drept ale altui stat.

Decretele privind extinderea și limitarea categoriei persoanelor obligate la plata contribuțiilor la asigurările sociale

20 În perioada în discuție în litigiile principale, mai multe versiuni succesive ale Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen (Decretul privind extinderea și limitarea categoriei persoanelor obligate la plata contribuțiilor la asigurările sociale) au fost adoptate în temeiul articolului 6 alineatul 3 din AOW și al articolului 6 alineatul 3 din AKW. Astfel, sunt aplicabile succesiv în împrejurările în discuție în litigiile principale Decretul din 19 octombrie 1976 (Stb. 557, denumit în continuare „BUB 1976”), Decretul din 3 mai 1989 (Stb. 164, denumit în continuare „BUB 1989”) și Decretul din 24 decembrie 1998 (Stb. 746, denumit în continuare „BUB 1999”).

21 Potrivit articolului 2 alineatul 1 litera a) din BUB 1976, nu este „asigurat”, în sensul, printre altele, al AOW, rezidentul care se află într-un raport de muncă în afara Țărilor de Jos, care exercită o activitate salariată și care, în această calitate, este asigurat conform unui regim legal străin privind prestațiile pentru limită de vârstă, deces, precum și privind alocațiile familiale în vigoare în țara în care lucrează.

22 BUB 1976 a fost înlocuit prin BUB 1989, în cuprinsul căruia articolul 10 alineatul 1, în versiunea aplicabilă între 1 iulie 1989 și 1 ianuarie 1992, prevedea că „nu este asigurat în temeiul sistemului de asigurări sociale rezidentul care desfășoară o activitate exclusiv în afara Țărilor de Jos”. Pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1992 și 1 ianuarie 1997, aceeași dispoziție din BUB 1989 prevedea că „nu este asigurat în temeiul sistemului de asigurări sociale rezidentul care desfășoară o activitate exclusiv în afara Țărilor de Jos pentru o perioadă de cel puțin trei luni consecutive”. În redactarea sa aplicabilă în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1997 și 1 ianuarie 1999, articolul 10 alineatul 1 din BUB 1989 prevedea că „nu este asigurat în temeiul sistemului de asigurări sociale rezidentul care desfășoară o activitate exclusiv în afara Țărilor de Jos pentru o perioadă de cel puțin trei luni consecutive, cu excepția cazului în care această activitate este desfășurată în temeiul unui raport de muncă cu un angajator care are reședința sau sediul în Țările de Jos”.

23 La 1 ianuarie 1999, BUB 1989 a fost înlocuit prin BUB 1999. Articolul 12 din acesta din urmă prevede că „nu este asigurată în temeiul sistemului de asigurări sociale persoana care are reședința în Țările de Jos și care desfășoară o activitate exclusiv în afara Țărilor de Jos pentru o perioadă de cel puțin trei luni consecutive, cu excepția cazului în care această activitate este desfășurată exclusiv în temeiul unui raport de muncă cu un angajator care are reședința sau sediul în Țările de Jos”.

24 Atât BUB 1989, cât și BUB 1999 conțineau o clauză de echitate, la articolul 25 și, respectiv, la articolul 24, care permitea SVB, în cadrul BUB 1989, să deroge în anumite cazuri de la celelalte dispoziții ale acestui decret pentru a remedia inechitățile considerabile care pot rezulta din obligația de asigurare sau din excluderea de la această obligație conform decretului menționat sau, în cadrul BUB 1999, să nu aplice dispoziții care figurează în acest decret ori chiar să deroge de la aceste dispoziții în măsura în care, ținând seama de importanța extinderii și a restrângerii categoriei de persoane asigurate, această aplicare conduce la inechități considerabile care rezultă exclusiv din obligația de asigurare sau din excluderea de la această obligație conform celui de al doilea decret.

Litigiile principale și întrebările preliminare

25 Pârâții din litigiile principale sunt, toți, cetățeni neerlandezi și au reședința în Țările de Jos.

Cauza C-95/18

26 Soția domnului Giesen a lucrat în Germania în cursul anului 1970 și apoi, din nou, în perioada cuprinsă între 19 mai 1988 și 12 mai 1993, ca *„geringfügig Beschäftigte”*, și anume ca persoană care desfășoară o activitate minoră. Printre altele, aceasta era vânzătoare într-un magazin de confecții și își desfășura activitatea în temeiul unui contract de muncă ocazională pentru un număr de ore lunar care nu depășea echivalentul a două sau trei zile pe lună.

27 La 22 septembrie 2006, domnul Giesen a introdus o cerere de acordare a pensiei pentru limită de vârstă și a alocației pentru partener în temeiul AOW, pe care SVB a admis-o prin decizia din 3 octombrie 2007. Totuși, alocația pentru partener a fost redusă cu 16 %, dat fiind că, în perioada în care doamna Giesen lucra în Germania, aceasta nu era afiliată la sistemul de asigurări sociale din Țările de Jos. Domnul Giesen a introdus o reclamație împotriva deciziei respective în măsura în care aceasta privea reducerea alocației menționate. Printr-o decizie din 20 mai 2008, această reclamație a fost declarată ca fiind neîntemeiată.

28 Prin hotărârea din 13 octombrie 2008, Rechtbank Roermond (Tribunalul din Roermond, Țările de Jos) a declarat ca fiind neîntemeiată acțiunea domnului Giesen împotriva acestei decizii.

29 Domnul van den Berg a desfășurat o activitate în Germania în scurte perioade cuprinse între 25 iunie și 24 iulie 1972 și între 1 ianuarie 1990 și 31 decembrie 1994. Întrucât veniturile sale erau prea mici, nu s-a putut considera că el este obligat la plata de contribuții în Germania. La 17 ianuarie 2008, domnul van den Berg a solicitat o pensie pentru limită de vârstă în temeiul AOW. Prin decizia din 1 august 2008, SVB i-a acordat această pensie, însă a redus-o cu 14 % ținând seama de faptul că, timp de peste 7 ani, domnul van den Berg nu fusese asigurat în Țările de Jos. Prin decizia din 25 noiembrie 2008, reclamația sa împotriva deciziei amintite a fost declarată ca fiind întemeiată în parte, iar reducerea a fost stabilită la 10 %.

30 Prin hotărârea din 19 octombrie 2009, Rechtbank Maastricht (Tribunalul din Maastricht, Țările de Jos) a declarat ca fiind neîntemeiată acțiunea împotriva deciziei din 25 noiembrie 2008.

Cauza C-96/18

31 Doamna Franzen a primit în Țările de Jos alocații familiale în temeiul AKW pentru fiica sa, născută în cursul anului 1995, pe care o creștea singură. În luna noiembrie 2002, aceasta a informat SVB că desfășura în Germania, începând cu 1 ianuarie 2001, o activitate de coafeză, timp de 20 de ore pe săptămână. Întrucât veniturile doamnei Franzen provenite din această activitate erau reduse, ea nu a fost asigurată cu titlu obligatoriu decât în cadrul Unfallversicherung (sistemul juridic german pentru accidente de muncă), fără a avea acces la niciun alt sistem de securitate socială german. Prin decizia din 25 februarie 2003, SVB i-a retras beneficiul alocațiilor familiale începând cu 1 octombrie 2002.

32 Prin scrisoarea din 21 septembrie 2003, doamna Franzen a solicitat, în temeiul articolului 24 din BUB 1999, revocarea excluderii sale de la asigurarea în temeiul sistemului de asigurări sociale. Printr-o decizie din 15 martie 2004, SVB a respins această cerere pentru motivul că doamna Franzen nu era asigurată nici în temeiul dreptului Uniunii, nici în temeiul dispozițiilor de drept neerlandez. Cu toate acestea, SVB arată că i-a propus doamnei Franzen, cu ocazia comunicării acestei decizii, să solicite instituției germane competente aplicarea exclusivă a legislației neerlandeze în temeiul articolului 17 din Regulamentul nr. 1408/71. Doamna Franzen nu ar fi dat curs acestei propuneri.

33 La 30 ianuarie 2006, doamna Franzen a introdus o nouă cerere pentru acordarea alocațiilor familiale, pe care SVB a admis-o, prin decizia din 27 martie 2006, începând cu primul trimestru al anului 2006.

34 Prin scrisoarea din 5 iunie 2007, doamna Franzen a solicitat să i se acorde alocațiile familiale începând cu al patrulea trimestru al anului 2002. Prin decizia din 5 iulie 2007, SVB a constatat că, începând cu primul trimestru al anului 2006, doamna Franzen nu mai avea dreptul la alocații familiale, însă a decis să nu recupereze sumele plătite fără a fi datorate. Prin decizia din 16 noiembrie 2007, reclamația introdusă de doamna Franzen împotriva deciziei din 5 iulie 2007 a fost declarată neîntemeiată, iar cererea sa de reexaminare din 5 iunie 2007 a fost respinsă.

35 La 6 februarie 2008, în timp ce acțiunea doamnei Franzen împotriva acestei din urmă decizii de respingere era încă pendinte în fața Rechtbank Maastricht (Tribunalul din Maastricht, Țările de Jos), SVB a adoptat o nouă decizie de modificare a motivării deciziei sale din 16 noiembrie 2007, arătând că cererile de acordare a alocațiilor familiale erau respinse pentru motivul că, în temeiul articolului 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1408/71, doar legislația germană se aplica doamnei Franzen, excluzând astfel aplicarea asigurărilor sociale neerlandeze.

36 Prin hotărârea din 5 august 2008, Rechtbank Maastricht (Tribunalul din Maastricht) a declarat ca fiind neîntemeiate acțiunile formulate de doamna Franzen împotriva deciziilor SVB din 16 noiembrie 2007 și 6 februarie 2008.

Considerații comune celor trei cauze

37 Domnii van den Berg și Giesen, precum și doamna Franzen au declarat apel împotriva hotărârilor pronunțate de Rechtbank Maastricht (Tribunalul din Maastricht) și, respectiv, Rechtbank Roermond (Tribunalul din Roermond) în fața Centrale Raad van Beroep (Curtea de Apel pentru Litigii de Securitate Socială și de Funcție Publică, Țările de Jos). Această din urmă instanță a hotărât să suspende judecarea cauzelor și să adreseze Curții întrebări preliminare referitoare la interpretarea articolului 13 din Regulamentul nr. 1408/71 și a articolelor 45 și 48 TFUE pentru a verifica dacă dreptul Uniunii se opunea excluderii domnilor van den Berg și Giesen, precum și a doamnei Franzen de la regimul neerlandez de asigurări sociale pentru perioadele în discuție în această cauză.

38 Prin Hotărârea din 23 aprilie 2015, Franzen și alții (C-382/13, EU:C:2015:261), Curtea a declarat că articolul 13 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71 coroborat cu alineatul (1) al acestui articol trebuia interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele în discuție în litigiile principale, nu se opune ca un lucrător migrant, supus legislației din statul membru de angajare, să primească, în temeiul unei dispoziții naționale a statului membru de reședință, prestațiile aferente sistemului de asigurare pentru limită de vârstă și alocațiile familiale din acest din urmă stat.

39 La 6 iunie 2016, Centrale Raad van Beroep (Curtea de Apel pentru Litigii de Securitate Socială și de Funcție Publică) a pronunțat două hotărâri, una privindu-i pe domnii van den Berg și Giesen și cealaltă privind-o pe doamna Franzen, în care a dedus din Hotărârea din 23 aprilie 2015, Franzen și alții (C-382/13, EU:C:2015:261), că, în cazuri precum cele ale domnilor van den Berg și Giesen, precum și cel al doamnei Franzen, putea fi admisă o excepție de la principiul unicității legislației aplicabile în materie de securitate socială, care decurgea din articolul 13 din Regulamentul nr. 1408/71. Această instanță a aplicat, așadar, clauzele de echitate prevăzute la articolul 25 din BUB 1989 și la articolul 24 din BUB 1999, pentru a înlătura aplicarea articolului 6a litera b) din AOW și a articolului 6a litera b) din AKW, și a admis, în ambele cauze, cererile reclamanților.

40 SVB a declarat recurs la Hoge Raad der Nederlanden (Curtea Supremă a Țărilor de Jos), instanța de trimitere în cauzele principale, împotriva hotărârilor Centrale Raad van Beroep (Curtea de Apel pentru Litigii de Securitate Socială și de Funcție Publică).

41 Instanța de trimitere consideră că este imposibil, în temeiul Hotărârii din 23 aprilie 2015, Franzen și alții (C-382/13, EU:C:2015:261), să răspundă, fără a avea o îndoială rezonabilă, la întrebarea dacă dreptul Uniunii nu doar permite, dar mai ales impune, în circumstanțe precum cele în discuție în litigiile principale, înlăturarea dreptului național care prevede că un rezident din Țările de Jos este exclus de la asigurările sociale ale acestui stat membru dacă acesta muncește în alt stat membru și este supus, în temeiul articolului 13 din Regulamentul nr. 1408/71, legislației privind asigurările sociale din acest din urmă stat.

42 În aceste condiții, Hoge Raad der Nederlanden (Curtea Supremă a Țărilor de Jos) a hotărât să suspende judecarea în cauzele C-95/18 și C-96/18 și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

– În cauza C-95/18:

„1) a) Articolele 45 și 48 TFUE trebuie interpretate în sensul că, în cazuri precum cele din speță, aceste dispoziții se opun unei reglementări naționale precum articolul 6a teza introductivă și litera b) din AOW? Această reglementare implică faptul că un rezident al Țărilor de Jos nu este afiliat la sistemul de asigurări sociale din acest stat de reședință dacă acest rezident lucrează în alt stat membru și, în temeiul articolului 13 din Regulamentul nr. 1408/71, este supus legislației privind securitatea socială a statului de angajare. Prezentele cazuri se caracterizează prin faptul că, în temeiul legislației statului de angajare, persoanele în cauză nu au dreptul la o pensie pentru limită de vârstă din cauza volumului redus al activităților lor desfășurate în acest stat.

b) Pentru a răspunde la întrebarea 1) a), este important aspectul că un rezident al unui stat de reședință necompetent în temeiul articolului 13 din Regulamentul nr. 1408/71 nu are obligația de a plăti contribuții la sistemul de asigurări sociale din acest stat de reședință? Astfel, pentru perioadele în care rezidentul lucrează într-un alt stat membru, acesta intră, în temeiul [acestui articol 13], prin excludere, sub incidența sistemului de securitate socială din statul de angajare, iar legislația națională neerlandeză nu prevede o obligativitate a contribuției într-un astfel de caz.

2) Pentru a răspunde la prima întrebare, este important aspectul că persoanele în cauză au avut posibilitatea de a încheia o asigurare voluntară în temeiul AOW sau de a solicita SVB să încheie un acord în sensul articolului 17 din Regulamentul nr. 1408/71?

3) Articolul 13 din Regulamentul nr. 1408/71 se opune ca o persoană precum soția domnului Giesen, care, înainte de 1 ianuarie 1989, în temeiul exclusiv al legislației naționale, a fost asigurată în temeiul AOW în statul său de reședință, și anume Țările de Jos, să fi dobândit dreptul la prestații pentru limită de vârstă pe baza acelei asigurări, în măsura în care este vorba despre perioade în care, în temeiul acestei dispoziții din [regulamentul menționat], din cauza activităților desfășurate într-un alt stat membru, ea era supusă legislației acelui stat membru de angajare? Sau dreptul la o prestație în temeiul AOW trebuie să fie considerat un drept la prestație care în legislația națională nu este supus unor condiții de angajare în muncă sau de asigurare, în sensul [Hotărârii din 20 mai 2008, Bosmann (C-352/06, EU:C:2008:290)], astfel încât raționamentul care a stat la baza acestei hotărâri poate fi aplicat și în cazul ei?”

– În cauza C-96/18:

„1) Articolele 45 și 48 TFUE trebuie interpretate în sensul că, într-un caz precum cel din cauza principală, aceste dispoziții se opun unei reglementări naționale precum articolul 6a teza introductivă și litera b) din AKW? Această reglementare implică faptul că un rezident al Țărilor de Jos nu este afiliat la sistemul de asigurări sociale din acest stat de reședință dacă acest rezident lucrează în alt stat membru și, în temeiul articolului 13 din Regulamentul nr. 1408/71, este supus

legislației privind securitatea socială a statului de angajare. Prezentul caz se caracterizează prin faptul că, în temeiul legislației statului de angajare, persoana interesată nu are dreptul la o alocație familială din cauza volumului redus al activităților sale desfășurate în acest stat.

2) Pentru a răspunde la întrebarea precedentă, este important aspectul că persoana interesată a avut posibilitatea de a solicita SVB să încheie un acord în sensul articolului 17 din Regulamentul nr. 1408/71?”

43 Printr-o decizie a președintelui Curții din 12 martie 2018, cauzele C-95/18 și C-96/18 au fost conexate pentru buna desfășurare a fazei scrise și a fazei orale ale procedurii, precum și în vederea pronunțării hotărârii.

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la admisibilitatea cererii de decizie preliminară în cauza C-95/18

44 În observațiile sale scrise, domnul van den Berg susține că cererea de decizie preliminară în cauza C-95/18 nu este admisibilă pentru motivul că un recurs în fața Hoge Raad der Nederlanden (Curtea Supremă a Țărilor de Jos) nu ar putea fi formulat decât în ceea ce privește un număr enumerat în mod limitativ de dispoziții din care nu ar face parte articolul 6a din AOW. Așadar, instanța de trimitere nu ar fi trebuit să examineze cauza pe fond și nu ar fi astfel competentă să sesizeze Curtea cu întrebări preliminare.

45 În această privință, trebuie amintit că revine doar instanței naționale sesizate cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată competența să aprecieze, în raport cu particularitățile cauzei, atât necesitatea unei hotărâri preliminare, pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și pertinența întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, în cazul în care întrebările adresate au ca obiect interpretarea unei norme de drept al Uniunii, Curtea este în principiu obligată să se pronunțe (Hotărârea din 10 decembrie 2018, Wightman și alții, C-621/18, EU:C:2018:999, punctul 26, precum și jurisprudența citată).

46 Rezultă că întrebările privind dreptul Uniunii beneficiază de o prezumție de pertinență. Curtea poate refuza să se pronunțe asupra unei întrebări preliminare adresate de o instanță națională numai dacă este evident că interpretarea solicitată a unei norme a Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care i-au fost adresate (Hotărârea din 10 decembrie 2018, Wightman și alții, C-621/18, EU:C:2018:999, punctul 27, precum și jurisprudența citată).

47 În această privință, din jurisprudența Curții reiese în mod constant că, în cadrul procedurii prevăzute la articolul 267 TFUE, nu revine Curții sarcina de a verifica dacă decizia prin care a fost sesizată a fost luată în conformitate cu normele de organizare judecătorească și de procedură judiciară din dreptul național (Hotărârea din 16 iunie 2015, Gauweiler și alții, C-62/14, EU:C:2015:400, punctul 26, precum și jurisprudența citată).

48 Argumentele domnului van den Berg nu pot, în consecință, să fie suficiente pentru a răsturna prezumția de pertinență evocată la punctul 46 din prezenta hotărâre. În consecință, cererea de decizie preliminară în cauza C-95/18 este admisibilă.

Cu privire la prima și la a doua întrebare formulate în cauzele C-95/18 și C-96/18

49 Prin intermediul primei și al celei de a doua întrebări în cauzele C-95/18 și C-96/18, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolele 45 și 48 TFUE trebuie interpretate în sensul că se opun unei legislații a unui stat membru în temeiul căreia un lucrător migrant cu reședința în acest stat membru și supus legislației privind asigurările sociale ale statului membru de angajare, în temeiul articolului 13 din Regulamentul nr. 1408/71, nu este afiliat la sistemul de asigurări sociale al acestui stat membru de reședință, chiar dacă legislația statului membru de angajare nu îi conferă acestui lucrător niciun drept la pensie pentru limită de vârstă sau la alocații familiale.

50 Pentru a răspunde la aceste întrebări, trebuie amintit că, în vederea asigurării liberei circulații a lucrătorilor în Uniune reținând ca principiu egalitatea de tratament a lucrătorilor, în conformitate cu diferitele legislații naționale, Regulamentul nr. 1408/71 a instituit în titlul II un sistem de coordonare privind în special stabilirea legislației sau a legislațiilor aplicabile lucrătorilor salariați și lucrătorilor care desfășoară activități independente care își exercită dreptul la liberă circulație. Caracterul complet al acestui sistem de norme privind conflictul de legi are ca efect deposedarea, în principiu, a legiuitorului din fiecare stat membru de puterea de a stabili în mod independent întinderea și condițiile de aplicare a legislației sale naționale cu privire la persoanele supuse acesteia și la teritoriul în interiorul căruia dispozițiile naționale își produc efectele (Hotărârea din 26 februarie 2015, de Ruyter, C-623/13, EU:C:2015:123, punctele 34 și 35, precum și jurisprudența citată).

51 În acest cadru, articolul 13 din Regulamentul nr. 1408/71, care stabilește normele generale referitoare la stabilirea legislației aplicabile, prevede la alineatul (1) că persoanele cărora li se aplică acest regulament nu se supun decât legislației unui singur stat membru, excluzând astfel, sub rezerva situațiilor prevăzute la articolele 14c și 14f, orice posibilitate de cumulare de legislații naționale cu privire la aceeași perioadă (Hotărârea din 26 februarie 2015, de Ruyter, C-623/13, EU:C:2015:123, punctul 36 și jurisprudența citată).

52 Concretizând principiul unicității legislației aplicabile în materie de securitate socială, astfel cum este definit la articolul 13 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71, litera (a) a alineatului (2) al acestui articol precizează că persoana care desfășoară o activitate salariată pe teritoriul unui stat membru se supune legislației statului membru respectiv chiar dacă își are domiciliul pe teritoriul altui stat membru.

53 Totuși, acest principiu al unicității legislației aplicabile nu poate priva un stat membru care nu este competent în temeiul dispozițiilor titlului II din Regulamentul nr. 1408/71 de posibilitatea de a acorda, în anumite condiții, prestații familiale sau o pensie pentru limită de vârstă unui lucrător migrant în aplicarea dreptului său național. Astfel, Regulamentul nr. 1408/71 nu ar putea împiedica statul membru de reședință al unei persoane să acorde, în aplicarea legislației sale naționale, prestații familiale și pentru limită de vârstă acestei persoane chiar dacă, în aplicarea articolului 13 alineatul (2) litera (a) din acest regulament, aceasta se supune legislației statului membru pe teritoriul căruia își desfășoară activitatea salariată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 aprilie 2015, Franzen și alții, C-382/13, EU:C:2015:261, punctele 58-61, precum și jurisprudența citată).

54 Instanța de trimitere arată că, în litigiile principale, legislația neerlandeză aplicabilă exclude afilierea unei persoane care are reședința pe teritoriul național la sistemul de securitate socială național atunci când aceasta lucrează într-un alt stat membru. Această legislație nu ar prevedea nici posibilitatea de a înlătura această excludere, clauzele de echitate prevăzute de BUB 1989 și de BUB 1999 neputând fi invocate în împrejurările din cauzele principale. Astfel, o persoană într-o situație precum cele în discuție în aceste cauze nu poate, potrivit instanței de trimitere, să beneficieze de posibilitatea de a deroga de la principiul unicității legislației aplicabile stabilită de jurisprudența Curții.

55 Acest context se caracterizează de asemenea prin împrejurarea că lucrătorii migranți nu au avut, în speță, dreptul la prestații sociale în temeiul legislației statului membru de angajare, competent în temeiul articolului 13 din Regulamentul nr. 1408/71.

56 Desigur, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, ansamblul dispozițiilor Tratatului FUE referitoare la libera circulație a persoanelor urmărește facilitarea exercitării de activități profesionale de orice natură de către resortisanții Uniunii pe teritoriul Uniunii și se opune măsurilor care i-ar putea defavoriza atunci când doresc să exercite o activitate pe teritoriul unui alt stat membru decât statul lor membru de origine. Cu toate acestea, dreptul primar al Uniunii nu poate garanta unui lucrător că o deplasare într-un alt stat membru decât statul său membru de origine este neutră în materie socială, întrucât o astfel de deplasare poate, având în vedere disparitățile care există între sistemele și legislațiile statelor membre, în funcție de caz, să fie mai mult sau mai puțin avantajoasă pentru persoana respectivă sub acest aspect (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2017, Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, punctele 33 și 34, precum și jurisprudența citată).

57 În ceea ce privește, pe de o parte, articolul 45 TFUE, deși acesta se opune oricărei măsuri naționale susceptibile să îngreuneze sau să facă mai puțin atractivă exercitarea de către resortisanții Uniunii a libertății fundamentale de circulație pe care o garantează acest articol, articolul menționat nu acordă unui lucrător care se deplasează într-un stat membru altul decât statul său membru de origine dreptul de a se prevala, în statul membru gazdă, de aceeași acoperire socială precum cea de care beneficia în statul său membru de origine conform legislației din acest din urmă stat (a se vedea prin analogie Hotărârea din 18 iulie 2017, Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, punctele 33 și 35).

58 Articolul 45 TFUE nu poate fi interpretat nici în sensul că acordă unui lucrător migrant dreptul de a se prevala, în statul său membru de reședință, de aceeași acoperire socială precum cea de care ar putea beneficia dacă ar lucra în acest stat membru, atunci când lucrează în alt stat membru și nu beneficiază de o asemenea acoperire în temeiul dispozițiilor statului membru competent conform articolului 13 din Regulamentul nr. 1408/71.

59 În ceea ce privește, pe de altă parte, articolul 48 TFUE, care prevede un sistem de coordonare între legislațiile statelor membre, iar nu armonizarea lor, diferențele de fond și de procedură dintre regimurile de securitate socială din fiecare stat membru și, prin urmare, diferențele dintre drepturile persoanelor afiliate la acestea nu sunt afectate de această dispoziție, fiecare stat membru păstrându-și competența de a stabili prin legislația națională, cu respectarea dreptului Uniunii, condițiile în care se acordă prestațiile unui regim de securitate socială (Hotărârea din 12 iunie 2012, Hudzinski și Wawrzyniak, C-611/10 și C-612/10, EU:C:2012:339, punctul 42).

60 Or, a interpreta articolul 48 TFUE în sensul că ar obliga un stat membru necompetent să acorde o acoperire socială unui lucrător migrant care desfășoară o activitate salariată într-un alt stat membru ar repune în discuție, în împrejurări precum cele din litigiile principale, sistemul de coordonare a legislațiilor statelor membre aplicabile în materie de securitate socială, care este concretizat de principiul unicității legislației aplicabile prevăzut la articolul 13 din Regulamentul nr. 1408/71.

61 Astfel, o asemenea interpretare ar risca să rupă echilibrul instituit prin Tratatul FUE în măsura în care o astfel de obligație ar putea, în situații precum cele în discuție în litigiile principale, să determine ca doar legea statului membru care propune acoperirea socială cea mai favorabilă să fie aplicată. Or, un astfel de criteriu de legătură ar fi foarte dificil de utilizat având în vedere numeroasele prestații potențiale care țin de diferitele ramuri ale asigurărilor sociale, enumerate la articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71.

62 În plus, o asemenea soluție ar putea aduce atingere echilibrului financiar al sistemului de securitate socială al statului membru care propune acoperirea socială cea mai favorabilă.

63 Din elementele furnizate de instanța de trimitere în cererile sale de decizie preliminară reiese că lipsa de acoperire socială a lucrătorilor migranți părți la litigiile principale pentru perioadele în cursul cărora au lucrat în afara statului lor membru de reședință nu rezultă decât din aplicarea legislației statului membru competent în temeiul articolului 13 din Regulamentul nr. 1408/71. Or, conținutul legislațiilor naționale în materie de securitate socială nu face obiectul unei armonizări nici în temeiul dispozițiilor Tratatului FUE, nici în cel al Regulamentului nr. 1408/71.

64 În consecință, articolele 45 și 48 TFUE nu pot fi interpretate în sensul că obligă, în împrejurări precum cele în discuție în litigiile principale, statul membru de reședință să acorde prestații sociale unui lucrător migrant atunci când acesta nu are dreptul la astfel de prestații în temeiul legislației statului membru de angajare, competent în temeiul articolului 13 din Regulamentul nr. 1408/71.

65 Cu toate acestea, trebuie amintit că, în cadrul articolului 17 din Regulamentul nr. 1408/71, două state membre au posibilitatea de a prevedea, de comun acord, excepții de la principiul unicității legislației aplicabile în interesul unor categorii de persoane sau al unor persoane. Această posibilitate este indicată în mod deosebit atunci când, precum în cazul părților la litigiile principale, dreptul aplicabil al statului membru de angajare nu conferă lucrătorului migrant niciun drept la o pensie pentru limită de vârstă sau la alocații familiale în condițiile în care acesta ar fi beneficiat de astfel de drepturi dacă ar fi rămas fără loc de muncă în statul său membru de reședință.

66 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că articolele 45 și 48 TFUE trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei legislații a unui stat membru în temeiul căreia un lucrător migrant cu reședința pe teritoriul acestui stat membru, supus legislației privind asigurările sociale ale statului membru de angajare, în temeiul articolului 13 din Regulamentul nr. 1408/71, nu este afiliat la sistemul de asigurări sociale al acestui stat membru de reședință, chiar dacă legislația statului membru de angajare nu îi conferă acestui lucrător niciun drept la pensie pentru limită de vârstă sau la alocații familiale.

Cu privire la a treia întrebare în cauza C-95/18

67 Prin intermediul celei de a treia întrebări în cauza C-95/18, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 13 din Regulamentul nr. 1408/71 trebuie interpretat în sensul că acesta se opune ca un stat membru pe teritoriul căruia are reședința un lucrător migrant și care nu este competent în temeiul acestui articol să condiționeze acordarea unui drept la pensie pentru limită de vârstă acestui lucrător migrant de o obligație de asigurare, care implică plata unor contribuții obligatorii.

68 În această privință, trebuie amintit că, dacă, în temeiul articolului 13 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, persoana care desfășoară o activitate salariată pe teritoriul unui stat membru se supune legislației statului respectiv chiar dacă își are domiciliul pe teritoriul altui stat membru, nu este mai puțin adevărat că acest regulament nu ar putea împiedica statul de reședință să acorde, în aplicarea legislației sale naționale, o prestație socială precum o pensie pentru limită de vârstă acestei persoane (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 mai 2008, Bosmann, C-352/06, EU:C:2008:290, punctul 31).

69 În Hotărârea din 20 mai 2008, Bosmann (C-352/06, EU:C:2008:290, punctul 32), Curtea, făcând trimitere la Hotărârea din 12 iunie 1986, Ten Holder (302/84, EU:C:1986:242), și la Hotărârea din 10 iulie 1986, Luijten (60/85, EU:C:1986:307), a precizat că, privite în contextele lor specifice, diferite de cel al cauzei principale, aceste hotărâri nu ar putea servi drept temei pentru a exclude posibilitatea ca un stat membru, care nu este statul competent și în care dreptul la o prestație familială nu este supus unor condiții de angajare în muncă și de asigurare, să acorde o astfel de prestație unei persoane care locuiește pe teritoriul său, din moment ce posibilitatea acestei acordări decurge efectiv din legislația sa.

70 Or, considerând că statul membru necompetent din punctul de vedere al articolului 13 din Regulamentul nr. 1408/71 nu poate supune dreptul la o prestație familială unei condiții de asigurare, Curtea nu a făcut altceva decât să explicitеze principiul unicității legislației aplicabile, astfel cum se aplică acesta lucrătorilor salariați migranți. Astfel, articolul 13 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71 prevede că persoana care desfășoară o activitate salariată pe teritoriul unui stat membru se supune legislației statului respectiv chiar dacă această persoană are domiciliul pe teritoriul altui stat membru. Din aceasta rezultă că, în temeiul principiului unicității legislației aplicabile, statul membru în care are domiciliul lucrătorul migrant nu poate impune acestui lucrător o obligație de asigurare fără a repune în discuție sistemul de coordonare prevăzut la articolul 48 TFUE.

71 O asemenea obligație de asigurare, care implică plata unor contribuții, impusă de un stat membru necompetent, din punctul de vedere al articolului 13 din Regulamentul nr. 1408/71, ar risca să impună unui lucrător migrant să contribuie la sistemele de securitate socială a două state membre diferite, ceea ce ar fi contrar principiului unicității pe care legiuitorul Uniunii a dorit să îl instituie.

72 Cu toate acestea, împrejurarea că statul membru necompetent în temeiul articolului 13 din Regulamentul nr. 1408/71 nu poate supune dreptul la o prestație familială unei condiții de asigurare nu poate fi înțeleasă în sensul că orice afiliere a unui lucrător migrant este interzisă în acest stat membru. Statul membru de reședință poate, astfel, pe baza unui criteriu de legătură diferit de condițiile de angajare sau de asigurare, să acorde prestații sociale și în special prestații pentru limită de vârstă unei persoane care are domiciliul pe teritoriul său, din moment ce posibilitatea unei astfel de acordări rezultă efectiv din legislația sa.

73 Din cererea de decizie preliminară în cauza C-95/18 reiese că, în conformitate cu dreptul național aplicabil în cursul perioadei în discuție în litigiul principal, soția domnului Giesen era asigurată în temeiul AOW în calitate de rezidentă în Țările de Jos în această perioadă. Criteriul de legătură reținut de această legislație era, așadar, locul de reședință al lucrătorului migrant.

74 În ședința de pledoarii, guvernul neerlandez a indicat totuși că plata unor contribuții ar fi fost necesară pentru acordarea unor prestații pentru limită de vârstă și că, la data faptelor în discuție în litigiul principal în cauza C-95/18, doar condiția de reședință nu era suficientă pentru a beneficia de astfel de prestații. Revine, așadar, instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă, la data faptelor în discuție în cauza C-95/18, soția domnului Giesen avea dreptul la prestații pentru limită de vârstă independent de o obligație de contribuție.

75 Trebuie să se precizeze în plus că din jurisprudența Curții reiese că articolele 45 și 48 TFUE, precum și Regulamentul nr. 1408/71, adoptat pentru punerea în aplicare a acestora, au ca obiect în special să evite ca un lucrător care face uz de dreptul său la libera circulație să fie, fără o justificare obiectivă, tratat mai defavorabil decât cel a cărui întreagă carieră s-a desfășurat într-un singur stat membru (Hotărârea din 12 iunie 2012, Hudzinski și Wawrzyniak, C-611/10 și C-612/10, EU:C:2012:339, punctul 80, precum și jurisprudența citată).

76 Or, aceasta ar fi situația dacă reglementarea națională în discuție în litigiul principal ar dezavantaja lucrătorul migrant în raport cu cei care își exercită toate activitățile în statul membru în care se aplică această reglementare și dacă aceasta are drept consecință obligarea acestui lucrător la plata unor contribuții sociale pentru care nu se va beneficia de prestații, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere.

77 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că articolul 13 din Regulamentul nr. 1408/71 trebuie interpretat în sensul că acesta se opune ca un stat membru pe teritoriul căruia are reședința un lucrător migrant și care nu este competent în temeiul acestui articol să condiționeze acordarea unui drept la pensie pentru limită de vârstă acestui lucrător migrant de o obligație de asigurare, care implică plata unor contribuții obligatorii.

Cu privire la cheltuielile de judecată

78 Întrucât, în privința părților din litigiile principale, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

1) **Articolele 45 și 48 TFUE trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei legislații a unui stat membru în temeiul căreia un lucrător migrant cu reședința pe teritoriul acestui stat membru, supus legislației privind asigurările sociale ale statului membru de angajare, în temeiul articolului 13 din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1992/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006, nu este afiliat la sistemul de asigurări sociale al acestui stat de reședință, chiar dacă legislația statului membru de angajare nu îi conferă acestui lucrător niciun drept la pensie pentru limită de vârstă sau la alocații familiale.**

2) **Articolul 13 din Regulamentul nr. 1408/71, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul nr. 118/97, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 1992/2006, trebuie interpretat în sensul că acesta se opune ca un stat membru pe teritoriul căruia are reședința un lucrător migrant și care nu este competent în temeiul acestui articol să condiționeze acordarea unui drept la pensie pentru limită de vârstă acestui lucrător migrant de o obligație de asigurare, care implică plata unor contribuții obligatorii.**

Semnături